

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU

3. Miejscowość

PRĘŻYNKA

1. Nazwa

BUDYNEK MIESZKALNY, d. gospoda

2. Czas powstania

4 ćw. XIX w.

8. Fotografia z opisem wskazującym orientację w stosunku do sąsiednich terenów lub stron świata albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym



4. Adres

nr 41

dz. nr 304/1

5. Przynależność administracyjna

Województwo OPOLSKIE

Powiat PRUDNICKI

Gmina LUBRZA

6. Formy ochrony

Nr rejestru zabytków:

MPZP:

8. Historia, opis i wartości

Miejscowość wzmiankowana po raz pierwszy w 1233 roku pod nazwą PRAMSIN MINOR. Niewielka wieś licząca mniej niż 20 kmieci i zagrodników, rozwijała się bardzo powoli. Dopiero około XVI- XVII wieku, w okresie rozwoju gospodarki feudalnej, powstał we wsi folwark wraz z pałacem. Prężynka lokowana była na regularnym układzie ulicówki z układem pól niwowo-łanowym. Historyczna, najstarsza ulica na swym południowym i północnym krańcu rozwidła się w kierunku Prudnika i Lubrzy oraz Prężyny i Białej (przysiółka Dobroszewice), przy tym rozwidleniu usytuowana jest gospoda, obecna zabudowa pochodzi z IV ćwierci XIX wieku, ale tradycja funkcjonowania w tym miejscu gospody może być znacznie starsza. Obiekt wielokrotnie przebudowywany.

Budynek murowany, tynkowany, dwukondygnacyjny z wysokimi kondygnacjami, kryty dachem dwuspadowym o niewielkim nachyleniu połaci dachowych, bez okapów w szczytach. Elewacja frontowa siedmioosiowa, zaburzona przez zamurowania otworów. 4 i 5 oś podkreślona ryzalitem, przechodzącym ponad dach w spłaszczony tympanon. W narożnikach ryzalitu pilastry, otwory okienne zróżnicowane co do wielkości i kształtu – w większości wtórne, w partii strychu pierwotne doświetlenia strychu oculusami. Elewacje ze skromną dekoracją tynkarską: gzymsy i detal ryzalitu. Stolarka współczesna.

Budynek jest elementem historycznej zabudowy wsi, posiada czytelne wartości zabytkowe – ogólną bryłę i formę architektoniczną.

9. Stan zachowania i postulaty dotyczące konserwacji

Techniczny stan zachowania dobry. Elewacje zabrudzone i zawilgocone, w efekcie zauważalne niewielkie ubytki tynków, szczególnie w partii przyziemia.

Wskazane utrzymanie elementów charakterystycznych domu: bryły, stosowanie naturalnej kolorystyki tynków lub o odcieniach pastelowych, zachowanie detalu architektonicznego. W przypadku remontu generalnego budynku estetyczne uporządkowanie wielkości i rozmieszczenia otworów okiennych w elewacji frontowej.

10. Wykonanie karty (autor, data i podpis)

Iwona Solisz

listopad 2020r.

11. Zatwierdzenie karty (podpis wojewódzkiego konserwatora zabytków)*

*dotyczy zabytków niewpisanych do rejestru zabytków i niewłączonych do wojewódzkiej ewidencji zabytków